

NORGES HØYESTERETT

Den 24. juni 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Utgård, Stabel og Bull i

HR-2016-01376-U, (sak nr. 2016/1263), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Anders Kjøren)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder utelukkelse av en siktet fra fellesskap med andre innsatte (fullstendig isolasjon).
- (2) A er siktet for overtredelse av straffeloven 2005 § 328 første ledd, § 272 og § 297.
- (3) Inntrøndelag tingrett avsa 10. juni 2016 kjennelse med slik slutning:

"A, født 00.00.1995, kan holdes i varetektfengsel inntil annet blir bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 08.07.2016 kl 1600.

Han undergis fullstendig isolasjon inntil 24.06.2016 og brev- og besøkskontroll inntil 08.07.2016."

- (4) A påanket kjennelsen til Frostating lagmannsrett, som 14. juni 2016 avsa kjennelse med slik slutning:

"Anken forkastes."

- (5) A har i rett tid anket avgjørelsen til Høyesterett. Anken retter seg utelukkende mot påleggelsen av fullstendig isolasjon. Det bemerkes at påtalemyndigheten begrunnet anførselen om isolasjon med faren for at A skulle kommunisere med den medsiktete i saken, som sitter i samme fengsel. Den medsiktete har godtatt full isolasjon, og da er det etter den siktedes oppfatning ikke behov for at dette også brukes mot ham. Den ankende part påpeker at denne siden ved saken ikke synes å være behandlet i realiteten av lagmannsretten.

- (6) *Påtalemyndigheten* har i tilsvar avvist at det ikke er grunnlag for full isolasjon.
- (7) Det følger av Frostating lagmannsretts brev til Høyesterett 22. juni 2016 at lagmannsretten har vurdert, men ikke funnet grunn til, omgjøring av avgjørelsen. Det heter her:
- "Lagmannsretten finner ikke grunn til omgjøring av avgjørelsen. Avgjørelsen om isolasjon er knyttet til faren for bevisforspillelse. Siktede benekter i sin rettslige forklaring å ha vært på stedet og er ikke villig til å forklare seg for politiet, jf. påtalemyndighetens kommentarer til anken. Selv om isolasjon av den ene hindrer kontakt mellom de siktede, vil det i en tidlig fase av etterforskningen foreligge fare for kommunikasjon via andre som kan påvirke forklaringene fra fornærmede og vitner."**
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder saksbehandlingsfeil. Dette kan ankeutvalget prøve, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 2. Spørsmålet er om lagmannsrettens begrunnelse for hvorfor det er nødvendig å holde siktede fullstendig isolert i de to første ukene av fengslingsperioden, er tilstrekkelig.
- (9) Tingretten begrunnet i sin kjennelse 10. juni 2016 behovet for isolasjon i 14 dager med "bevisforspillelsesfaren, og at siktede og medsiktede begge har fått plass ved X fengsel i Y".
- (10) I anken til lagmannsretten ble det anført at fullstendig isolasjon av A var unødvendig så lenge den medsiktede var undergitt fullstendig isolasjon. Lagmannsretten kommenterte ikke dette nærmere i sin kjennelse 14. juni 2016, men bemerket kort at den var enig med tingretten i at brev og besøkskontroll i fire uker og fullstendig isolasjon i to uker var nødvendig "av hensyn til etterforskningen".
- (11) Etter at siktede hadde anket til Høyesterett over pålegget om fullstendig isolasjon og begrunnet anken med at lagmannsretten skulle ha grunnlagt isolasjonen nærmere, kommenterte påtalemyndigheten spørsmålet i et skriv 21. juni 2016, der det blant annet heter:
- "[E]n anse[r] isolasjon i 14 dager som nødvendig av etterforskningmessige grunner og da særlig det forhold at de siktede ikke skal ha kontakt og da gis muligheter til eventuelt å tilpasse sine forklaringer. Siktede har pr i dag ikke sagt seg villig til å avgi forklaring til politiet og en anser det derfor som en nærliggende fare for forspillelse av bevis hvis siktede ikke holdes i isolasjon".**
- (12) Denne formuleringen om at isolasjon er nødvendig "av etterforskningmessige grunner og da særlig" faren for kontakt mellom de to siktede, åpner i og for seg for at isolasjon kan være nødvendig av andre grunner enn muligheten for kontakt mellom de siktede. Men det sies intet om hva disse etterforskningssgrunnene eventuelt skulle være, utover en henvisning til generell bevisforspillelsesfare.
- (13) Som det har fremgått ovenfor, viser lagmannsretten i sin avgjørelse om ikke å omgjøre fengslingskjennelsen til at "det i en tidligere fase av etterforskningen [vil] foreligge fare for kommunikasjon via andre som kan påvirke forklaringene fra fornærmede og vitner". Dette innebærer en viss konkretisering av bevisforspillelsesfaren utover det som fremgår av påtalemyndighetens kommentarer. Men bemerkningen har fortsatt preg av en generell kommentar og innebærer ingen konkret vurdering av hva slags fare man i så måte står overfor akkurat i denne saken. Det skulle lagmannsretten ha gitt.
- (14) Lagmannsrettens kjennelse blir etter dette å oppheve så langt den gjelder fullstendig isolasjon av siktede.

(15) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves så langt den gjelder fullstendig isolasjon av siktede.

Ingse Stabel
(sign.)

Karl Arne Utgård
(sign.)

Henrik Bull
(sign.)

Riktig utskrift: